

MODIFICERET BARTHEL INDEX

Scoringsnøgle

Personlig hygiejne.

1. Patienten er ikke i stand til at deltage aktivt i den personlige hygiejne og er afhængig af hjælp i alle henseender.
 - 1 Patienten er fuldstændig afhængig af hjælp til at børste tænder/gebis, rede hår, vaske hænder, vaske ansigt, og barbere sig eller lægge make-up.
2. Hjælp er nødvendig ved alle delaktiviteter i den personlige hygiejne.
 - 1 Patienten kan måske gennemføre en eller to af de ovennævnte aktiviteter. Gennemgående er det nødvendigt med hjælp til aktiviteter, som kræver flere kræfter end patienten har, ex. løsne gebis, barbering
3. Nogen hjælp er nødvendig på et eller flere trin i den personlige hygiejne.
 - 1 Der behøves hjælp til at lægge make-up, til at vaske og tørre den ene hånd, til brug af kræfter ved tandbørstning, til barbering under kinden og til at rede håret i nakken. Det er nødvendigt konstant at give patienten stikord, for at aktiviteten kan gennemføres.
4. Patienten er i stand til selv at udføre den personlige hygiejne, men behøver mindre hjælp før og/eller efter aktiviteten.
 - 1 Der behøves hjælp af sikkerhedshensyn for eksempel ved; isætning af el-stik i stikkontakt, udskiftning/rensning af barberblad, varmt vand eller måske er der behov for hjælp til udjævne udtværet make-up.
5. Patienten kan selv vaske hænder og ansigt, rede hår, børste tænder og barbere sig. Den mandlige patient kan bruge en skraber/barbermaskine, men skal selv kunne skifte barberblad eller sætte barbermaskinen i stikkontakten, ligesom han skal kunne tage barbermaskinen frem fra skuffe eller skab. Den kvindelige patient skal selv kunne lægge makeup, men skal ikke selv kunne sætte sit hår.
 - 1 Patienten kan uden hjælp udføre alle aktiviteter i forbindelse med personlig hygiejne uden sikkerhedsrisiko.

Tage bad.

1. Patienten er ude af stand til at deltage aktivt ved badning.
 - 1 Patienten er fuldstændig afhængig af hjælp ved badning / bad foretages ikke/ingen kropsdele tørres af patienten.
2. Hjælp er nødvendig ved alle delaktiviteter af badning.
 - 1 Patienten behøver hjælp og styring under hele aktiviteten. Er måske istand til at vaske

bryst og begge arme.

3. Hjælp er nødvendig enten ved forflytning til bad/bruser eller til at vaske eller tørre sig; herunder manglende evne til at færdiggøre en enkelt del på grund af patientens lidelse.
 - 1 Hjælp til vaskehandske, sæbe, håndklæde, vaskeklud, over- og/eller underekstremiteter er måske nødvendigt. Patienten kan have brug for stikord eller opsyn.
4. Opsyn er af sikkerhedsmæssige grunde nødvendig ved tilpasning af vandtemperatur eller ved forflytning.
 - 1 Badet kan tage mere end 3 gange så lang tid, som normalt. Hjælp kan være nødvendig til at arrangere; badetilbehøret, vandet etc.
5. Patienten kan tage kar- eller brusebad eller foretage etagevask. Patienten skal selv kunne foretage alle trin ved den valgte badeform, uden at der er andre personer til stede.
 - 1 Patienten kan bruge specielt udstyr/hjælpemidler; f.eks. svamp på skaft til vask af ben og fødder. Patienten er istand til at udføre alle delaktiviteter uden hjælp, og må bruge op til den dobbelte tid til at gennemføre aktiviteten.

Spisning.

1. Afhængig i alle henseender og må mades.
 - 1 Patienten kan kun tygge og synke maden, og hjælper må tage maden på ske/gaffel og føre maden til munden. Ved sondemadning kræves maximal hjælp til tilføring af ernæring, samt til tilslutning og rensning af udstyr samt regulering af mængden.
2. Kan bruge et spiseredskab, sædvanligvis en ske, men behøver aktiv hjælp under måltidet.
 - 1 Patienten kan føre maden til munden, men hjælperen på anbringe maden på spiseredskabet.
3. Kan selv spise under supervision. Hjælp er påkrævet ved tilknyttede opgaver, som f.eks. at komme mælk/sukker i teen, komme salt og peber på maden, komme smør på brødet, dreje tallerkenen eller andre tilrettelæggende opgaver.
 - 1 Patienten anbringer maden på spiseredskabet, fører det til munden og spiser. Kan have behov for hjælp til at hælde, drikke, åbne beholdere og/eller skære kød, og med anbringelse af slynge, orthose eller protese. Hjælp til tilrettelæggelse er nødvendig. Det kan være nødvendigt med stikord eller opsyn ved risiko for fejlsynkning og for hurtig indtagelse af maden.
4. Kan uden hjælp spise et anrettet måltid måske med undtagelse af at udskære kød, åbne en mælkekarton, et låg osv. En anden persons tilstedeværelse er ikke nødvendig under spisningen.
 - 1 Det tager længere tid end normalt at spise. Der kan være bekymring for sikkerheden i forbindelse med patientens evne til at synke, måske kræves der ændring af madens

konsistens, men der er ikke yderligere behov for hjælp.

5. Patienten kan selv spise fra en bakke eller et bord, hvis maden er indenfor rækkevidde. Patienten kan selv tage forklæde/serviet "assistive devices" på hvis nødvendigt, udkære maden og om ønsket tilsætte salt og peber samt smøre brødet osv.
 - 1 Patienten er i stand til at anvende ske, gaffel, kop, glas, sugerør, hjælpemidler, slynge, - kan åbne beholdere, skænke væske og skære kød uden risiko. Hjælp er ikke nødvendigt.

Toiletbesøg.

1. Fuldstændig afhængig af hjælp ved toiletbesøg.
 - 1 Patienten er afhængig af hjælp i alle henseender ved toiletbesøg.
2. Hjælp er nødvendig i alle henseender ved toiletbesøg.
 - 1 Patienten kræver maximal hjælp ved forflytning, af- og påklædning, brug af toiletpapir og ved intimhygiejne.
3. Hjælp kan være nødvendig ved af- og påklædning, forflytninger eller til at vaske hænder.
 - 1 Opsyn og hjælp med forflytning/balance er nødvendig, mens patienten vasker hænder, sætter tøjet, lyner bukser/nederdel op eller ned.
4. Opsyn er nødvendig af sikkerhedsmæssige grunde ved almindelig toilet. Om natten kan en toiletsstol, kolbe eller bækken benyttes, men hjælp er nødvendig til tømning og rengøring.
 - 1 Det kan være nødvendigt med opsyn af sikkerhedsmæssige grunde og hjælp i forbindelse med f.eks at række patienten toilet papiret. Anvender måske toiletsstol om natten. Det kan være nødvendigt med tilskyndelse til eller stikord til at lokalisere toilettet.
5. Patienten kan uden hjælp gå på toilettet, løsne og lukke tøjet, undgå tilnavsning af tøjet samt bruge toilet papir. Hvis nødvendigt kan patienten bruge et bækken, toiletstol eller kolbe om natten, men må selv kunne tømme og rengøre det.
 - 1 Patienten løsner tøjet før han sætter sig på toilettet, sætter sig på og rejser sig fra toilet, tørrer sig og sætter tøjet. Kan anvende nødvendigt udstyr som f.eks gribetang, påklædningspind, lynlåsgreb eller støttegreb. Holder balancen og er uden risiko for fald.

Trappegang.

1. Patienten kan ikke gå på trapper.
 - 1 Trapper indebærer et helt trappeløb.
2. Hjælp er nødvendig i alle henseender ved gang på trapper, herunder hjælp ved brug af

ganghjælpemidler.

3. Patienten kan selv gå op og ned, men kan ikke bære ganghjælpemidler og behøver opsyn og hjælp.
4. I almindelighed er hjælp unødvendig. Til tider er opsyn nødvendig af sikkerhedsmæssige grunde p.g.a. morgenstivhed, åndenød etc.
5. Patienten kan selv gå sikkert op og ned ad et trappeløb uden hjælp eller opsyn. Patienten er i stand til hvis nødvendigt at bruge gelænder, stok eller albuestokke, og kan selv bringe disse med op og ned ad trapperne.

Påklædning.

1. Patienten er afhængig af hjælp i alle henseender i forbindelse med påklædning og er ikke i stand til at deltage ved denne aktivitet.
 - 1 Patienten kan måske læne sig fremad/bagud, kan muligvis anvende sengehesten, kan måske stikke i et ærme eller trække en trøje om sig, men hjælperen klæder patienten helt på.
2. Patienten kan deltage i nogen grad, men er afhængig i alle henseender ved påklædning.
 - 1 Patient kræver maximal hjælp ved siddende påklædning. Patienten kan have en sweatshirt på og kan stikke armene ind i ærmerne, mens hjælperen må trække sweatshirten over hovedet på patienten. Patienten kan tage BH på, men hjælperen lukker BH'en. Patienten kan måske hjælpe til med at trække i buksebenene, men hjælperen færdiggør den nedre påklædning.
3. Hjælp er nødvendig ved af- og/eller påklædning.
 - 1 Hjælp er nødvendig til at lægge tøjet frem, til anvendelse af hjælpemidler og til påbegyndelse og gennemførelse af øvre og nedre af- og påklædning.
4. Kun minimal hjælp er nødvendig til lukning af tøj f.eks. knapper, lynlåse, BH, sko osv.
 - 1 Patienten kan have behov for hjælp til at komme igang, men klæder sig selv af og på. Hjælperen henter evt. tøjet fra skabet, hjælper måske med ved påsætning af ortose eller protese og kan hjælpe ved knapper, lukninger, lynlåse, BH etc. Igangsætning og/eller stikord i forbindelse med rækkefølgen i delaktiviteterne kan være nødvendig, og påklædning kan tage op til 3 gange den normale tid.
5. Patienten er i stand til at klæde sig af og på, binde snørebånd, eller iføre sig, fastgøre eller afføre sig korset eller skinne i følge instruktionen.
 - 1 Patienten er istand til at hente tøjet, iføre sig, fastgøre eller afføre sig tøjet, binde snørebånd, eller iføre sig, fastgøre eller afføre sig korset, skinne eller protese, i følge instruktionen. Patienten klarer trusser, bukser, nederdel, bælte, og strømper. Patienten

klarer BH, rullekravesweather, lynlåse, knapper og tryklåse, og må gerne anvende velcro, lynlåsgreb, påklædningspind, gribetang, strømpepåtager. Gennemfører opgaven indenfor rimelige tid.

Tarmkontrol.

1. Patienten er fækal incontinent.
 - 1 Patienten må bære ble eller absorberende bind.
2. Patienten har behov for hjælp til at indtage passende stilling og til teknikker til fremme af tarmbevægelser.
 - 1 Trods hjælp kan patienten ofte have ufrivillig afføring og er nødt til at bære ble/bind.
3. Patienten kan indtage passende stilling, men kan ikke anvende teknikker til fremme af tarmbevægelser, eller rengøre sig selv uden hjælp. Har ofte uheld. Hjælp er nødvendig ved incontinenshjælpemidler så som bind etc.
 - 1 Patienten kan indtage passende stilling, men har af og til uheld, behøver hjælp til at rengøre sig og/eller til at placere incontinenshjælpemidler.
4. Patienten kan behøve opsyn ved brug af stikpiller, lavement og har af og til uheld.
 - 1 Fækal incontinens opstår sjældent. Tilskyndelse, stikord og overholdelse af rutiner med det formål at sikre continens kan være nødvendig.
5. Patienten har tarmkontrol og har ingen uheld. Kan bruge stikpiller eller tage et lavement, når det er nødvendigt.
 - 1 Patienten kan viljestyret kontrollere tarmfunktionen og har ingen uheld. Kan evt. bruge fingerstimulation eller fæcesblødgøring, stikpiller, afføringsmidler, eller lavement regelmæssigt. Hvis patienten har en colostomi, vedligeholder han selv denne.

Blærekontrol.

1. Patienten er afhængig af hjælp til blærekontrol, er inkontinent eller har indsat kateter.
 - 1 Patienten er måske katheterbærer, er urincontinent dag og nat, og er dagligt våd. Hjælpemidler så som kateter og urinpose passes af hjælper.
2. Patienten er inkontinent, men er i stand til at hjælpe til ved brug af et incontinenshjælpemiddel.
 - 1 Patienten behøver hjælp til at indtage passende stilling, men kan selv holde bækken eller kolbe på plads. Der behøves hjælp til pasning af ekstern urinafledning, slange og urinpose. Patienten er incontinent, men istand til at hjælpe med påsætning af udstyret.
3. Generelt er patienten tør om dagen, men ikke om natten og behøver nogen hjælp med hjælpemidlerne.

- 1 Patienten kan tømme blæren, men behøver hjælp til; at indtage passende stilling, til udstyr, til bind og andre hjælpemidler. Kan placere penis i kolbe, holde ben fra hinanden, isætte eksternt katheter og er af og til incontinent. Det kan være nødvendigt med vejledning, stikord og opsyn.
4. Generelt er patienten tør dag og nat, men kan lejlighedsvis have uheld eller behøver minimal hjælp med et incontinenshjælpemiddel.
 - 1 Patienten kan have et uheld, hvis han ikke er hurtig nok eller ikke er istand til at finde toilettet. Kan have behov for lidt hjælp med tilrettelægningen og/eller hjælpemidlerne. Har evt. behov for medicin for at bevare en fast rytme omkring blæretømning. Tilskyndelse, stikord og overholdelse af rutiner med det formål at sikre continens kan være nødvendig.
5. Patienten kan kontrollere blæren dag og nat og/eller er uafhængig af hjælp til et incontinenshjælpemiddel.
 - 1 Patienten er uafhængig, er continent, og selvhjulpen i brug af det nødvendige udstyr og brug af medicin. Kan skifte bind, bleer, når nødvendigt.

Gangfunktion.

1. Afhængig af hjælp ved mobilitet
 - 1 Patienten kan ikke gå omkring. Ved forsøg på at gå kræves to hjælpere.
2. Konstant tilstedeværelse af en eller flere hjælpere er nødvendig under gang.
 - 1 Patienten kræver maximal hjælp for at gå.
3. Hjælp er nødvendig for at nå hjælpemidler og/eller betjene dem. En person er nødvendigt for at kunne hjælpe.
 - 1 Patienten behøver hjælp til at nå hjælpemidler og til at sikre en stabil støtte omkring hjørner, over dørtrin og over ujævnt terræn, men er stand til at gå.
4. Patienten er uafhængig ved gang, men kan ikke gå 50 meter uden at hjælp, eller opsyn er nødvendig af hensyn til tryghed eller sikkerhed i farlige situationer.
 - 1 Patienten kan behøve stikord eller tilskyndelse, og mere end rimelig tid til at tilbagelægge afstande.
5. Patienter må hvis nødvendigt kunne bære skinner, åbne og lukke disse skinner, rejse sig op, sætte sig ned og placere de nødvendige hjælpemidler i position til brug. Patienter skal være i stand til at benytte albuestokke, stokke eller et gangstativ og gå 50 meter uden hjælp eller opsyn.
 - 1 Der er ingen risiko for fald eller omflakken. Patienter er selvhjulpen med gangstativ, stok, protese, ortose, special sko etc.

Scor ikke gangfunktionen, hvis patienten er ude af stand til at gå og er trænet til at betjene

en kørestol.

Brug af kørestol (alternativ til gangfunktion)

1. Fuldstændig afhængig af hjælp ved brug af kørestol.
2. Patienten kan selv køre korte afstande på fladt underlag, men hjælp er nødvendig ved alle andre faser af kørestolsbrug.
 - 1 Hjælper er nødt til at skubbe kørestolen det meste af tiden. Hjælperen er desuden specielt nødvendig ved lås af bremse, justering af armlæn og puder, kørsel omkring møbler, over kanter, løse tæpper og ujævnt terræn.
3. Tilstedeværelse af en person og konstant hjælp er nødvendig ved placering af kørestol ved bord, seng osv.
 - 1 Patienten kan køre kørestolen, men behøver hjælp til kørsel hen til og omkring møbler og på arealer med begrænset plads.
4. Patienten kan selv køre over normalt forekommende terræn indenfor et rimeligt tidsrum . Minimal assistance kan dog stadig være nødvendig ved smalle pasager.
 - 1 Af og til kan der være behov for vejledning eller hjælp til at køre på areal med begrænset plads.
5. For at køre kørestolen uafhængigt skal patienten være i stand til at køre om hjørner, vende, køre stolen hen til bord, seng, toilet etc. Patienten skal være i stand til at køre stolen mindst 50 meter.

Skal ikke anvendes, hvis patienten er istand til at gå.

Forflytninger ved stol / seng.

1. Ude af stand til at deltage i en forflytning. To medhjælpere er påkrævet for at flytte patienten med eller uden et mekanisk hjælpemiddel.
2. I stand til selv at deltage, men maximal hjælp fra en person er nødvendig i hele forløbet.
3. Flytningen kræver hjælp fra en anden person. Hjælpen kan gælde hvilken som helst del af flytningen.
4. Tilstedeværelsen af en anden person er påkrævet enten for at skabe tryghed eller holde opsyn af sikkerhedsmæssige grunde.
 - 1 Kan placere glidebræt eller flytte fodstøtte, placere kørestolen og låse bremserne. Der kræves minimal hjælp.
5. Patienten kan sikkert komme hen til sengen i en kørestol, låse bremserne, løfte fodstøtter, komme sikkert hen på seng, lægge sig ned, komme op og sidde på kanten af sengen, flytte kørestolen og sikkert flytte sig tilbage i kørestolen. Patienten skal være uafhængig i alle faser af

denne aktivitet.

- 1 Hvis patientens kan gå: patienten går hen til, sætter sig ned og rejser sig igen fra en normal stol, flytter sig fra seng til stol på forsvarlig vis. Patienten kan gå hen til, gå i og ud af bruse/karbad. Patienten kan evt. bruge et glidebræt, en lift, gelænder eller specielt sæde. Patienten må gerne bruge mere tid end normalt, men mindre end 3 gange den normale tid.

Følgende tabel viser på hvilken måde det Modificerede Barthel Index scores.

ADL-AKTIVITET	UDE AF STAND TIL AT UDFØRE AKTIVITE- TEN	VÆSENTLIG HJÆLP ER NØDVENDIG	MÖDERAT HJÆLP ER NÖDVENDIG	MINIMAL HJÆLP ER NÖDVENDIG	FULDSTÄN- DIG SELV- HJULPEN
PERSONLIG HYGIEJNE	0	1	3	4	5
TAGE BAD	0	1	3	4	5
SPISNING	0	2	5	8	10
TOILETBESÖG	0	2	5	8	10
TRAPPEGANG	0	2	5	8	10
PÄKLÄDNING	0	2	5	8	10
TARMKONTROL	0	2	5	8	10
BLÆREKONTROL	0	2	5	8	10
GANGFUNKTION/ ELLER KÖRESTOL*	0	3	8	12	15
FORFLYTNING STOL/ SENG.	0	3	8	12	15

* scores kun, hvis patienten er ude af stand til at gå og er trænet til at betjene en kørestol.

Den følgende tabel viser patientens behov for hjælp.

KATEGORIER	MBI TOTAL SCORE	AFHÆNGIGHEDSGRAD	ANTAL HJÆLPETIMER PR. UGE.
1	0-24	TOTAL	27,0
2	25-49	VÆSENTLIG	23,5

3	50-74	MODERAT	20,0
4	75-90	LET	13,0
5	91-99	MINIMAL	<10,0

Oversat fra Surya Shah et al "New Guidelines for the Barthel Index Functions" af Lene Korsholm og Eva Wæhrens, Ergoterapeutforeningen 1996